

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1122/8
Podgorica, 05.06.2023. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru gospodina Andreja Vujovića (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod 02-1122 od 03.05.2023. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Prihvata se prigovor gospodina Andreja Vujovića, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1122 od 03.05.2023. godine, i privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, kao emiteru opštег radijskog programa „Elmag radio“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 28. aprila 2023. godine:
  - a. emitovao prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije,
  - b. propustio da radiopromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i audio odvojenom od ostalih programske sadržaja,
  - c. direktno podsticao na kupovinu ili iznajmljivanje roba i usluga sponzora posebnim promotivnim upućivanjem na usluge ili robe sponzora.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - a. emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, što je zabranjeno članom 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 stav 1 i 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11),
  - b. emitovanja komercijalne audiovizuelne komunikacije, odnosno radiopromocije, kao vida oglašavanja, koja nije prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalih programske sadržaja (član 89 Zakona o elektronskim medijima i član 37 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama),
  - c. kršenja obaveze da sponzorirani programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge (član 95 st. 1 al. 2 Zakona o elektronskim medijima i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programske sadržaje u okviru radijskog programa „Elmag radio“, sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Elmag radio“, izdanjima emisije „Minut prije svih“, u toku jednog dana, u terminima od 7:00 do 18:00 sati objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru radijskog programa 'Elmag radio' upozorenje zbog emitovanja prikrivenog i prevarnog oglašavanja i radiopromocije koja nije bila prepoznatljiva i audio odvojena od ostalog dijela programske sadržaje, kao i posebnog promotivnog upućivanja na robe i usluge sponzora, dana 28. aprila 2023. godine.“
5. Privredno društvo „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljanja.
6. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
7. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

8. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrázloženje

Dana 3. maja 2023. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor gospodina Andreja Vujovića iz Podgorice na rad privrednog društva „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), emitera opštег radijskog programa „Elmag Radio“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1122 od 03.05.2023. godine).

Podnositac prigovora ističe da je „*u informativnoj emisiji na radio Elmagu emitovan komercijalni prilog o avio kompaniji OKI AIR bez isticanja da je to komercijalni sadržaj*“, te da su „*ujedno i u informativnom kao i u uključenjima voditelja saopštavane lažne vijesti da ta kompanija slavi 30 godina postojanja*“, iako se, kako se navodi u prigovoru, uvidom u CRPS utvrđuje da je „*ta kompanija davno ugašena a osnovane su 2 nove sa sličnim imenom OKI AIR MONTENEGRO (2008.) i OKI AIR TRAVEL (2012.)*“. Podnositac prigovora navodi i da je lažna vijest „*da ELMAG radio postoji skoro 30 godina jer je osnovan 2016. godine*“.

Polazeći od navedenog, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programa emitera i sačinio nalaz dana 15.05.2023. godine (akt broj 02-1122/1 od 15.05.2023. godine). Agencija je dana 15. maja 2023. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i uputila tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt br. 02-1122/4 od 15.05.2023. godine).

Dana 25. maja 2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje u kom se navodi da „*imajući u vidu značaj koji kompanija 'Oki Air' ima za turističku i avio ponudu Crne Gore, kao i činjenicu da je dio ove grupacije, smatrali su da je u redu da ova vijest bude dio informativne emisije*“, ukazujući da je „*vijest prenešena uz kratko citiranje saopštenja predstavnika kompanije u kojem se govorilo samo o činjenicama koje se tiču godina poslovanja, razvoja kompanije i uopštenim činjenicama o poslovanju bez isticanja konkretnе ponude i usluga ili bilo kakvog direktnog indirektnog upućivanja na korišćenje usluga kompanije 'Oki Air'*“.

Emiter ističe da „*iako je centralna tema dana bila proslava i obilježavanje 30 godina poslovanja kompanije 'Oki Air', ni u jednom trenutku, niti jednom izjavom nijesu marketinški promovisali kompaniju, isticali ili upućivali na njenu ponudu i usluge koje nudit, niti je „u uključenjima koja su emitovana tokom tog dana bilo riječi o cijenama avio karata, avio aranžmanima, akcijama kompanije, samopromociji i slično“.*

Posebno naglašava da se „*nakon informativnih sadržaja 'Minut prije svih', u različitim djelovima dana emituje informacija označena kao poruka 'Prijatelj crnogorskog jutra', 'Prijatelj dnevnog programa' i 'Prijatelj popodnevnog programa' koja je od ostalog dijela programa jasno odvojena kao komercijalna AVM komunikacija*“, za koju prijatelj programa redovno izmiruje obaveze.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b Pravilnika)
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- prevarno oglašavanje je oglašavanje koje na bilo koji način dovodi u zabludu ili je vjerovatno da će dovesti u zabludu lica kojima je upućeno ili do kojih dopire pa je vjerovatno da će zbog toga uticati na njihovo ekonomsko ponašanje, odnosno da zbog toga povrjeđuje/škodi ili je vjerovatno da će povrijediti/škoditi konkurenate/u (član 4 stav 1 tačka h) Pravilnika);
- radiopromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 stav 1 tačka m) Pravilnika).
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva bilo koje učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja audiovizuelnih medijskih usluga, niti

proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radio i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ili tuđe ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 4 stav 1 tačka n) Pravilnika).

- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: televizijskog i radijskog oglašavanja, telešopinga, sponsorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programske sadržaje.
- članom 95 st. 1 al. 2 Zakona i čl. 61 Pravilnika je propisano da sponsorisani programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 28. aprila 2023. godine, u terminu od 7:00:08 do 7:02:56 sati (2 minuta 48 sekundi) emitovao informativnu emisiju „Minut prije svih“ i u okviru tog programa, u terminu od 7:00:19 do 7:01:30 (1 minut 11 sekundi), segment čiji je opis dat u nastavku.

Voditelj u studiju: „Kompanija 'Oki Air' danas proslavlja 30 godina uspješnog poslovanja. 'Oki Air' je kompanija čije je ime, ne samo u Crnoj Gori, već i u regionu, ali i šire, sinonim za poslovnost, kvalitet i povjerenje. Osnovani smo davne 1993. godine. Kako tada, tako i danas se trudimo da naše poslovanje svakodnevno unaprjeđujemo, širimo mrežu poslovnih partnera, poslovnih usluga i zastupništava i na taj način dodatno osnažujemo našu kompaniju, a ujedno podstičemo razvoj avio turizma u Crnoj Gori. Kao kompanija sa iskustvom i tradicijom pružamo kompletну uslugu prateći najnovije trendove u branši, kazali su iz 'Oki Air-a'. Kroz 30 godina uspješnog rada, kompanija 'Oki Air' se može pohvaliti velikim brojem zadovoljnih klijenata koji uvijek rado biraju njihove usluge. Naviknuti na profesionalnost njihovog osoblja i visoke standarde poslovanja. Osim zadovoljnih korisnika usluga o kvalitetu kompanije svjedoče i brojne nagrade iz oblasti turizma i vazduhoplovstva. Naš cilj je da i dalje ostanemo vodeća kompanija i lider u regionu u ovoj oblasti i da Crnoj Gori, našim sadašnjim i budućim klijentima ponudimo samo najbolje usluge. Zaključili su iz kompanije 'Oki Air'.“

2. Istog dana, u terminu od 7:59:17 do 8:02:18 (3 minuta 11 sekundi) takođe je emitovan informativni sadržaj „Minut prije svih“ i u okviru tog sadržaja, u terminu od 7:59:28 do 8:00:34 (1 minut 6 sekundi) segment koji je opisan u tački 2, s tim što je na kraju bio dopunjeno informacijom o tome koje radijske stanice posluju u okviru kompanije „Oki Air“. Opis sadržaja dat je u nastavku.

Voditelj u studiju: „Kompanija 'Oki Air' danas proslavlja 30 godina uspješnog poslovanja. 'Oki Air' je kompanija čije je ime, ne samo u Crnoj Gori, već i u regionu, ali i šire, sinonim za poslovnost, kvalitet i povjerenje. Osnovani smo davne 1993. godine. Kako tada, tako i danas se trudimo da naše poslovanje svakodnevno unaprjeđujemo, širimo mrežu poslovnih partnera, usluga i zastupništava i na taj način dodatno osnažujemo naš brend, a ujedno podstičemo razvoj avio turizma u Crnoj Gori. Kroz 30 godina uspješnog rada kompanija 'Oki Air' se može pohvaliti velikim brojem zadovoljnih klijenata koji uvijek rado biraju njihove usluge naviknuti na profesionalnost njihovog osoblja i visoke standarde poslovanja. Osim zadovoljnih korisnika usluga o kvalitetu kompanije svjedoče i brojne nagrade. Naš cilj je da i dalje ostanemo vodeća kompanija i lider u regionu u ovoj oblasti i da Crnoj Gori, našim sadašnjim i budućim klijentima ponudimo samo najbolje usluge. Zaključili su iz kompanije 'Oki Air'. Danas u sklopu ove kompanije posluju i vodeće crnogorske radio stanice Elmag, Mag i El.“

Opisani segment emitovan je takođe u okviru sadržaja „Minut prije svih“ koji je na programu bio na svakih sat vremena, u 9:00, 10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 i 18:00 sati.

3. U toku dana ovaj emiter ima zaokružene cjeline koje se odnose na jutarnji, dnevni i popodnevni program. U okviru tih cjelina povremeno se uživo uključuju voditelji tih programa koji saopštavaju određene informacije. U nastavku su dati opisi koji se odnose na obilježavanje rođendana kompanije „Oki Air“, a koji su predmet prigovora.

U terminu od 09:05:19 emituje se razgovor voditelja u studiju.

Voditelj: „E Maki, 30 godina. Šta... stvari koje treba raditi sa 30 ili ne treba?“

Voditeljka: „Aha... To ti je rođendan 'Oki Air-a'...“

Voditelj: „Jeste, jeste.“

Voditeljka: „Inspiracija.“

Voditelj: „Jeste, dosta sam letio s njima i ovaj, drago mi je što slave rođendan. 30 godina nije malo...“

Voditeljka: „Nije.“

Voditelj: „Evo ja 34. Oni 30.“

Voditeljka: „Ozbiljna cifra.“

Voditelj: „Ozbiljna, ozbiljna.“

Voditeljka: „Ti si vidiš malo stariji...“

Voditelj: „Eto..“

Voditeljka: „Ništa.“

Voditelj: „Četiri godine. Nije ništa strašno...“

Voditeljka: „Zanemarljivo.“

Voditelj: „Šta treba, šta ne treba raditi s 30?“

Od 10:08:26 sati voditelji u studiju vode razgovor čiji je transkript dat u nastavku.

Voditelj: „A danas želim da još jednom čestitam kompaniji 'Oki Air' 30. rođendan.“

Voditeljka: „Pa evo, taman sam htjela da se nadovežem na to...“

Voditelj: „Jeste. Uzeh ti riječ iz usta.“

Voditeljka: „Jesi, ali evo ne daš mi.“

Voditelj: „Ali napravio sam uvod.“

Voditeljka: „Dobro, neka. Evo čestitamo kolegama i da im poželimo još više uspjeha i lijepog rada i zadovoljnih klijenata...“

Voditelj: „Ja sam zvao poslodavca, čestitao.“

Voditeljka: „Ja još nisam stigla.“

Voditelj: „Pozvan sam na tortu, ali ja slatko ne jedem. Pa druge prilike...“

Voditeljka: „Drugi put. Pa dobro, ja vjerujem biće i nešto slano. To se samo tako kaže ajde na tortu. Dobro pozdravljamo čitavu ekipu stvarno sjajnih i vrijednih ljudi, a najviše našeg dragog Danijela.“

Od 11:06:50 slijedi

Voditelj: „90 godina posle ovog prvog polijetanja aviona tad je Oki osnovao kompaniju 'Oki Air'...“

Voditeljka: „A ja znam '93.“

Voditelj: „'93., ovo je bilo treće, 1903.“

Voditeljka: „Što bi rekli ono u po' dana, u po' noći.“

Voditelj: „Jeste.“

Od 11:07:38 voditelji nazdravljaju u studiju i emituje se razgovor opisan u nastavku.

Voditeljka: „Ajde ti popij u zdravlje i...“

Voditelj: „Živjeli...“

Voditeljka: „Za još dobrih i uspješnih godina... Pa da zajednički slavimo na isti ovaj dan naredne godine u još boljem raspoloženju sa još više nekih dodatnih razloga. Danas evo sve u slavljeničkom tonu. 30 godina kompanije 'Oki Air' i mi smo dio ove velike grupacije. Ne samo Elmag, tu je i Mag radio, El radio, a uskoro...“

Voditelj: „I Arena...“

Voditeljka: „Sportski radio. Tako da imaćeš šta da slušaš.“

Od 11:31:51

Voditeljka: „Komentarišemo danas lijep povod za slavlje. 30 godina uspješnog rada kompanije 'Oki Air' i avio biznis, a ujedno i mediji. Evo, vodeće crnogorske radio stanice, Elmag svakako među njima. Tako da danas zaista imamo dosta razloga da budemo dobrog raspoloženja, da slavimo i gledamo u pravcu da se taj neki uspješan trend poslovanja nastavi, a u stvari da se nekako iz godine u godinu, ako je to moguće, bude još i bolji.“

Od 12:01:37

Voditeljka: „Tu sam ja i tu je Ćetko. Danas u slavljeničkom rođendanskom raspoloženju povodom 30 godina 'Oki Air-a', 30 godina uspješnog poslovanja. Ime koje dugi ovaj niz godina i znači i zrači.“

Od 13:03:00

Voditeljka: „Evo, kakvo bi to bilo slavlje da nema kolača. Ti kažeš dobri su, a ja žurim da završim sa ovim dijelom posla, da i ja probam, je l'? Da se zahvalimo kolegama iz 'Oki Air-a' koji su donijeli lijepo kolače da nas počaste. Danas, sve u znaku ovih 30 godina povjerenja, uspješnog poslovanja. Dakle, sinonim za povjerenje definitivno. 'Oki Air' 30 godina ime koje zrači i znači. Evo da se zahvalimo i kolegama sa portala CDM i oni su objavili jedan interesantan tekst koji evo možete i na njihovom portalu da pročitate. Tako da veliko hvala i kolegama iz CDM-a. Kao što smo rekli, u slavljeničkom raspoloženju, u takvom tonu kada je ovaj današnji dan u pitanju...“

Od 14:02:59

Voditeljka: „Dobar dan sa talasa Elmag Radija. Kad nešto u životu strasno želiš, kad imaš prema nečemu ljubav i kad imaš određeni cilj, naravno da mora da dođe i do uspjeha. Eto tako, zašto ovo pričam, zato što sve ono što želiš iskreno i sve ono što voliš ako imaš dovoljno ljubavi prema tome znači da je svaki početak težak, al' da se može savladati. Onda idete malim koracima naprijed i naprijed i onda dođete na primer do 30 godina nečega što ste stvorili. 30 godina nešto postoji, eto, 30 godina danas slavi kompanija 'Oki Air'. O tome danas pričamo i svakako sve ove čestitke koje upućujete mi smo zahvalni. Ja bih sada nešto zapjevala, ali konkretno ima mnogo ovih pjesama zabavne muzike pa će me možda neka ponijeti da pustim glas. Jer još uvijek me dobro služi, ali lijepo popodne na Elmagu u znaku rođendana, jubilej, 30 godina postojanja kompanije 'Oki Air'. Inače, u sklopu ove kompanije, naše kompanije, posluju vodeće crnogorske radio stanice, Elmag Radio, Mag Radio i El Radio. Dobar dan još jednom.“

Od 15:44:21

Voditeljka: „'Oki Air', 30 godina na krilima povjerenja. Značajan jubilej za našu kompaniju, u sklopu naše kompanije, kao što već znate, imali ste priliku da čujete, posluju i vodeće crnogorske radio stanice, Elmag, Mag i El radio. Dakle za svakoga imamo ponešto i da uživaš u onim pravim stvarima. Veliki pozdrav za Danijelu koja je uputila lijepo, sručne čestitke povodom ovog značajnog jubileja za našu kompaniju, a onda 'Sad sam stigla iz Kliničkog centra i uključila radio. Saznala sam novosti, pridružujem se, čestitam. Samo naprijed, u nove pobjede, od srca vam želi vaša slušateljka iz Herceg Novog'. Pozdrav draga Sofija. Hvala na lijepim željama, veliki pozdrav i za tebe. Svakako ćeš biti uz Elmag, u nastavku slušamo nešto lijepo...“

Od 16:03:30

Voditeljka: „Neki su datumi značajni. Nekome su datumi važni, kao što je nama na primer današnji datum izuzetno važan zato što naša kompanija 'Oki Air' proslavlja 30 godina uspješnog poslovanja. 30 godina dakle od postojanja. Profesionalizam, ljubav prema poslu, trud, rad, sve se to isplatio, a uz to i zadovoljni klijenti. Tako da će biti uspjeha i u narednim godinama. Neko nam šalje lijepu rođendansku čestitku, 100 godina da poživite, da budete uspješni, da se zna za vas. Zna se uveliko za nas, a svakako uspjeha neće faliti.“

Od 16:24:55

Voditeljka: „Pozdrav Elmagu. Srećan rođendan vašoj kompaniji i da slavite još dugo. Hvala najljepše i nadamo se da će godine koje su ispred nas biti još uspješnije. Eto tako, ali definitivno ono što znamo jeste da se ljubav prema nečemu i rad i trud izuzetno isplati. Tako da bivaju zaposleni zadovoljni i klijenti što je najvažnije i ono što ćemo napomenuti još jednom jeste da 'Oki Air' ime koje već 30 godina zrači i znači. Znaju naši klijenti i zbog čega.“

Od 17:17:30

Voditeljka: „A ono što mi znamo jeste da već 30 godina klijenti kompanije 'Oki Air' su zadovoljni, a svakako ćemo se potruditi da budemo iz godine u godinu ovako uspješni kao do sada. Prepoznatljiv brend, ne samo u Crnoj Gori već i u regionu i puno nam je srce. 30 godina eji.“

4. Opisani segmenti iz tač. 1, 2 i 3 nijesu bili odvojeni i označeni kao komercijalna AVM komunikacija (radiopromocija i sl.).
5. Nakon emitovanja informativnih sadržaja „Minut prije svih“, emitovana je informacija označena kao poruka „Prijatelja crnogorskog jutra“, „Prijatelja dnevnog programa“ ili „Prijatelja popodnevnog programa uz Elmag“, sljedeće sadrzine:

Glas iz OFF-a: „Tvoja krila za siguran let u svijet, već 30 godina. 'Oki Air', 067-616-999, oki.me“.
6. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
  - kroz opisivanje je predstavljen poslovni subjekat, na način da se preporučuju on i njegove usluge, pri čemu su kroz priloge, ali i kroz razgovor voditelja, naglašene su prednosti kompanije („Kako tada, tako i danas se trudimo da naše poslovanje svakodnevno unaprjeđujemo, širimo mrežu poslovnih partnera, poslovnih usluga i zastupništava i na taj način dodatno osnažujemo našu kompaniju, a ujedno podstičemo razvoj avio turizma u Crnoj Gori. Kao kompanija sa iskustvom i tradicijom pružamo kompletну uslugu prateći najnovije trendove u branši, kazali su iz 'Oki Air-a'. Kroz 30 godina uspješnog rada, kompanija 'Oki Air' se može pohvaliti velikim brojem zadovoljnih klijenata koji uvijek rado biraju njihove usluge. Naviknuti na profesionalnost njihovog osoblja i visoke standarde poslovanja. Osim zadovoljnih korisnika usluga o kvalitetu kompanije svjedoče i brojne nagrade iz oblasti turizma i vazduhoplovstva“, „Evo da se zahvalimo i kolegama sa portala CDM i oni su objavili jedan interesantan tekst koji evo možete i na njihovom portalu da pročitate“, „...ono što ćemo napomenuti još jednom jeste da 'Oki Air' ime koje već 30 godina zrači i znači. Znaju naši klijenti i zbog čega“).
  - analizirani programski sadržaj, odnosno njegovi navedeni segmenti, mogu dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji se u emisiji predstavljaju aktivnosti i usluge navedene kompanije, kao proslava rođendana kompanije „Oki Air“, u okviru koje navodno posluje više medija, od kojih je jedan i „Elmag radio“.
  - navedeni segmenti emisija imaju naglašeno promotivni karakter i posvećeni su aktivnostima poslovnog subjekta, pri čemu voditelj preuzima ulogu promotera određenih proizvoda, pa se ovakvo preporučivanje smatra radiopromocijom.
7. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranih segmenata programske sadržaje, može se zaključiti da je riječ o prikrivenoj komercijalnoj audiovizuelnoj komunikaciji, koje je zabranjena članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika. Namjera emitera da u svom programu omogući obilježavanje godišnjice poslovanja bilo kojeg subjekta, u ovom slučaju firme pod nazivom „Oki Air“, ne može opravdati činjenicu da djelovi programa koji su emitovani tokom cijelog dana imaju naglašeno promotivan karakter i predstavljaju oglasne sadržaje koji su morali biti prepoznatljivi i odvojeni od uredničkog sadržaja.
8. Opravdani su navodi podnosioca prigovora, jer se može steći utisak da su emitovane neistinite ili nejasne informacije. Jer, uvidom u CRPS, može se utvrditi da nema registrovanog privrednog društva pod nazivom „Oki Air“, već samo više pravnih lica sličnog naziva, od kojih nijedno nije registrovano prije 30 godina, odnosno 1993. godine, kako se navodi u programu („Osnovani smo davne 1993. godine“). Vazdušnim prevozom putnika bavi se privredno društvo „Oki Air Montenegro“ d.o.o., osnovano 2008. godine, dok se emitovanjem radijskih programa bavi pravno lice „Oki Air Broadcasting“ d.o.o., osnovano 2016. godine. Zbog toga nijesu osnovane ni tvrdnje, date u vezi sa, više puta pomenutom, avio kompanijom („Oki Air“), koje voditelj u programu ističe „Danas u sklopu ove kompanije posluju i vodeće crnogorske radio stanice Elmag, Mag i ET“, jer je emiter radijskih programa drugo pravno lice. Ne dovodeći u pitanje činjenicu da se radi o povezanim pravnim licima na način što se u njihovoj vlasničkoj ili upravljačkoj strukturu nalaze ista ili povezana fizička lica, ne može se zanameriti činjenica da se ne radi o jedno pravnom licu (koje pruža usluge vazdušnog prevoza i emitovanja više radijskih programi), već više njih, sa jasno razdvojenim privrednim djelatnostima. Imajući u vidu navedeno, može se zaključiti da su emitovani segmenti programa (oglasni sadržaji) mogli dovesti u zabludu slušaoce programa,

odnosno da su ovi segmenti predstavljali prevarno oglašavanje. Time su prekršeni član 85 stav 1 Zakona i član 13 stav 1 Pravilnika u dijelu koji se odnosi na zabranu emitovanja prevarnog oglašavanja, kao vida komercijalnih audiovizuelnih komunikacija.

9. Emitovanjem predmetnih programskega segmenata, emiter je prekršio i zabranu da sponzorisi programi ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge, kao i zabranu da oglasač, naručilac ili sponzor ne smije vršiti bilo kakav uređivački uticaj na sadržaj programa, odnosno raspored usluga ili programa koji se sponzoriše ili na odgovornost ili uredničku nezavisnost emitera. Uvidom u program emitera može se utvrditi da je sponzor programa uticao tokom cijelog dana na sadržaj programa koji sponzoriše, obzirom da je cijelnevni program bio posvećen proslavi rođendana kompanije, isticanju njegovih rezultata i kvaliteta usluga.

Može se zaključiti da je emitovanjem predmetnog sadržaja emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, obaveze da radiopromocija (kao vid oglašavanja tj. komercijalne audiovizuelne komunikacije) mora biti lako prepoznatljiva i audio odvojena od ostalih programskega sadržaja.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljuvanjem programskega sadržaja prekršio član 85 stav 1, član 89 i 95 stav 1 al. 2 Zakona i član 13 stav 1, član 37 i član 61 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskega sadržaja u okviru programa „Elmag radio“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 st. 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, u okviru radijskog programa „Elmag radio“, u izdanjima emisije „Minut prije svih“, u toku jednog dana, u terminima od 7:00 do 18:00 sati, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o datumu objavljuvanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Gospodin Andrej Vujović
- „Oki Air Broadcasting“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

Pripremila: Anastazija Perović

Odobrila: Jadranka Vojvodić